

Vrijwilligheid LSP een farce bij 4-e en 5e onrechtmatige toestemming

Op papier is het Landelijk SchakelPunt(LSP) een digitaal systeem voor zorgdata-communicatie, waaraan de burger vrijwillig deelneemt. In de praktijk blijkt dat zorgverleners en hun medewerkers frequent onrechtmatige toestemmingen noteren. Eerder beschreef ik op deze website dat mij dat al drie keer overkomen was. (A, B). Op 28 september 2020 ontving ik een bericht van de website www.volgjezorg.nl over raadpleegpogingen en toestemmingen. Nogal verontwaardigd als notoir tegenstander van het LSP zag ik op VolgJeZorg dat er in de praktijk van mijn huisarts twee maal een toestemming genoteerd stond om mijn medische gegevens voor toekomstig gebruik opvraagbaar te maken. Eén maal voor de huisarts bij wie ik ingeschreven sta en één maal voor de hele praktijk. Dus onrechtmatige toestemming vier en vijf. De eerste drie keren dat een onrechtmatige toestemming genoteerd werd ging het om vermeende toestemmingen bij apotheken.

Systeem maakt het mogelijk

VZVZ poogt zich er altijd uit te draaien door te stellen dat zij de toestemmingsvereisten voldoende duidelijk uitleggen in hun folders en voorlichtingsbijeenkomsten. Maar omdat VZVZ een systeem beheert dat onrechtmatig- dan wel helemaal niet verkregen- toestemmingen als grondslag voor aanmeldingen faciliteert, zijn zij uiteraard wel degelijk aansprakelijk. Dit geldt zowel voor het laten werken van een systeem waarbij mensen er niet van op aan kunnen dat hun medische gegevens niet ter beschikking worden gesteld aan partijen waar zij geen toestemming voor gaven, als voor de manier waarop de controle

hierop systematisch onmogelijk wordt gemaakt. Elke keer zegt VZVZ dan dat niet zij onrechtmatig handelen, maar juist de zorgverleners. VZVZ liet tijdens een rechtszaak bij de bestuursrechter in 2019 over het onrechtmatige handelen weten dat zij elke vijf maanden twintig zorgverleners op hun werkwijze controleert, met aangekondigde bezoeken. Dat zal nooit schokkende resultaten op gaan leveren.

Uitleg praktijk

De senior-doktersassistente die ik ter verantwoording riep over de gang van zaken gaf meerdere, niet valide, vormen van uitleg. Toestemming vier die vastgelegd was op 17 april 2020 berustte volgens haar op de corona-opt-in-operatie van medio april 2020. Daarbij ging het erom dat via updates van huisarts-informatie-systemen mensen die nog geen besluit hadden laten weten, "tijdelijk" massaal genoteerd werden als toestemmingsgevers. Bij mensen die het niet wilden en dat ook hadden laten weten zou dat niet gebeuren. Bij mij als notoir weigeraar en dat ook ooit aan de praktijk kenbaar gemaakt hebbend, had zoiets dus nooit moeten gebeuren. De meest recente onrechtmatig genoteerde toestemming stond met datum 28 september 2020 genoteerd. Zeer recent dus. De uitleg daarover was heel apart

Zeer aparte verklaring

Even voor de duidelijkheid: op 28 september bezocht ik de huisartsenpraktijk in het geheel niet, noch had ik telefonisch contact. De senior-assistente gaf aan dat de genoteerde toestemming te maken had met het online via het webportaal van de huisartsenpraktijk aanbieden aan mij van de inzage in grote delen van het medisch dossier. Het zou volgens haar een voortvloeiende zijn uit de wet (Wet aanvullende bepalingen verwerking persoonsgegevens in de zorg (Wabvpz)). Die stelt inzage door de burger van zijn/haar dossier verplicht. Dat zou vanaf 1 januari 2021 via een Persoonlijke

GezondheidsOmgeving(PGO) moeten en kan per 1 juli 2020 al via een huisartsportaal. Dat is geen valide verklaring. Het inzien van data via het huisartsportaal is een voorziening die geheel buiten het LSP om gaat. De patiënt logt rechtstreeks in op het portaal dat gekoppeld is aan het huisartsinformatiesysteem van de praktijk. LSP-opt-in-toestemming vastleggen is daarbij niet nodig.

PGO

Indien iemand per 1 januari 2021 zorgdata van zichzelf in een PGO wil laden, loopt één van de wegen om dat te bereiken via het LSP. In dat specifieke geval moet er wel een opt-in-toestemming genoteerd staan bij de huisarts om de data op te kunnen vragen, **maar dan wel met eerst een ordentelijke toestemmingsvraag** daartoe aan de patiënt. En niet zomaar met een vinkje op “ja” zetten per patiënt of in bulk voor de hele praktijk. De mij voorgehouden verklaring is dus een klok – en klepel-verhaal

Piep-systeem

Het vervelende met de werking van het toestemmingen-systeem voor het LSP dat het in hoge mate iets is wat ik een “piep-systeem” noem. Er gebeurt van alles buiten je om. Je krijgt wel een bericht dat er iets gebeurt is. Je moet dan gaan kijken wat er gebeurt is en vervolgens nog gericht actie ondernemen richting individuele zorgverleners om te voorkomen dat zo iets weer gebeurt. Via de website van VolgJeZorg kan je niet daar ter plekke de toestemmingen meteen annuleren. Dat kan alleen maar weer met een elektronisch bericht via een formulier, in te vullen op de website van VolgJeZorg. VZVZ stuurt dat formulier digitaal naar de zorgverlener die de toestemming moet doorhalen.

Als dit mij overkomt als waakzaam criticus van het LSP dan overkomt het ook vele anderen overal in het land. Uniek zal mijn geval in geen dele zijn. Zo komen er dus veel

onrechtmatige toestemmingen in het LSP.

Triest is het om te constateren dat men een systeem creëerde waarbinnen dit alles mogelijk is bij iets dat zo iets persoonlijks is, je eigen zorgdata.

Wim J. Jongejan, 30 september 2020

Afbeelding van Gerd Altmann via Pixabay